

Xarxa Natura 2000

INCOMPLIMENTS I PERJUDICIS

La Unió Europea vetlla més pels interessos de les aus i d'uns espais naturals, que no per motivar el desenvolupament d'infraestructures o projectes positius per l'economia de la zona. I també que, davant els procediments judicials endegats per la Comissió Europea per què s'apliquin estrictament les Directives de la "Xarxa Natura 2000" cal treballar enèrgicament i defensar-se amb sòlids arguments tècnics i científics per a sortir-ne victoriosos. Fins a quin punt el govern català ho ha fet en les referides Sentències citades al principi, el temps ho dirà. Però sí que podeu tenir ben present que l'INSTITUT AGRÍCOLA lluitarà per a que el progrés econòmic i social del món agrari català no es vegi malmès per la "Xarxa Natura 2000".

Sentències del Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees respecte de la Xarxa Natura 2000

Com tots sabem, l'aprovació de noves delimitacions de diverses zones de protecció especial per a les aus (ZEPA) afectant al canal Segarra - Garrigues, ha tingut el seu origen a Europa, concretament per tal de complir religiosament les dues Sentències del Tribunal de Justícia de Luxemburg.

A resultes de vàries queixes, la Comissió Europea va iniciar varis procediments d'infracció de la normativa comunitària. Ambdós van finalitzar amb dues sentències (de 28 de juny i 18 de desembre de 2007) perjudicials per les activitats i propietats agràries. La primera va considerar que no es protegien suficients nombres de ZEPA en el nostre territori (concretament no es protegien unes aus determinades), i la segona es va dur a terme arran de l'aprovació del Projecte del canal Segarra-Garrigues i pels greus perjudicis que es podrien ocasionar als ocells que viuen en el seu àmbit.

El motiu del present article es donar arguments o fets, si més no, per veure si realment el nostre govern

obeeix cegament i sense cap tipus de defensa a l'Unió Europea, deixant sense empara els drets dels seus ciutadans. Alhora, nous projectes d'obres es veuen estroncats, afectats per directives europees i per tot uns procediments judicials que prioritzen l'hàbitat i benestar d'uns ocelllets enfront la productivitat i millora econòmica de l'activitat agrària.

Per tal d'assabentar-vos de la gravetat dels fets, des de l'INSTITUT AGRÍCOLA hem cregut oportú recollir i extractar-vos unes quantes Sentències emeses pel Tribunal de Justícia Europeu, on, aplicant estrictament les infraccions a la normativa comunitària, es condemnen i jutgen les infraestructures i activitats econòmiques pels perjudicis que puguin exercir a les espècies protegides, aconseguint que els Estats Membres paralitzin grans infraestructures.

Us adjuntem també un petit quadre resum del procediment judicial en la instància europea, per tal que

Procediment jurídic

El control jurisdiccional sobre els Estats Membres s'exerceix pel Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees a través d'un dels seus instruments: el recurs d'incompliment.

Es tracta d'un recurs referit al control exhaustiu d'un Estat Membre, amb motiu d'incompliment per part de les seves autoritats legislatives, executives o judicials en el marc de les obligacions establertes en el Tractat de la Unió.

La seva naturalesa és indirecte, perquè prèviament a la seva interposició, cal haver esgotat una via administrativa. Aquesta consisteix en que sigui la Comissió que requereixi (escrit de requeriment) a l'Estat Infractor en el cessament de l'incompliment.

A la vista de la resposta o manca d'aquesta per part de l'Estat Membre, la Comissió pot decidir remetre un dictamen motivat establint quines són les infraccions al Dret comunitari i instant a l'Estat a donar compliment en dos mesos. Només quan persisteix aquest incompliment es pot interposar el recurs davant del Tribunal de Justícia Europeu.

Els legitimats actius són la Comissió i els Estats Membres, mentre que la legitimació dels particulars només es limita a poder comunicar a la Comissió l'existència d'aquest incompliment per tal que aquesta ho requereixi, i en el seu cas, interposi formalment el recurs.

RECURS PREJUDICIAL:

Cas The Queen contra Secretary of State for the Environment.

Sentència del 7 novembre de 2000 (Referència TJCE 2000\261)

Fets: El Ministre de Medi Ambient anglès, anuncia que té intenció d'afectar les propietats d'una empresa, on exercita la seva activitat, com a Zones d'Especial Conservació. L'empresa interposa recurs contenciós emparant-se en l'article 2 de la Directiva 92/43CEE, on es reconeix que es tindran en compte les exigències econòmiques, socials i culturals per designar els espais de conservació d'hàbitats i d'espècies. El Ministeri es recolza en l'article 4 de la Directiva.

Plantejament: Petició sobre la interpretació dels articles 2, 3 i 4.1 de la Directiva 92/43CEE.

Resolució: El Tribunal de Justícia interpreta que l'article 4.1 de la Directiva 92/43 CEE s'ha d'interpretar en el sentit que un Estat Membre no pot prendre en consideració les exigències econòmiques a l'hora d'escollir els espais a protegir.

"(...) Procede responder a la cuestión planteada que el artículo 4, apartado 1, de la Directiva sobre hábitats debe interpretarse en el sentido de que un Estado miembro no puede tomar en consideración exigencias económicas, sociales y culturales, así como particularidades regionales y locales, como las mencionadas en el artículo 2, apartado 3, de dicha Directiva, a la hora de elegir y delimitar los lugares que deben proponerse a la Comisión como lugares que pueden calificarse de importancia comunitaria. (...)"

RECURS D'INCOMPLIMENT:**Cas Comissió de les Comunitats Europees contra Àustria.****Sentència del 29 de gener de 2004 (Referència TJCE\2004/24)**

Fets: L'Estat d'Àustria autoritza un projecte d'ampliació d'un golf, que en part afecta territori classificat com zona de protecció especial. Arrel d'una denúncia, la Comissió insta un escrit de requeriment manifestant "una alta probabilitat de conseqüències negatives" per les poblacions de guatlla maresa. La part contrària defensa l'ampliació d'aquestes infraestructures manifestant que el projecte ve recolzat per una normativa on s'estableixen les mesures preventives que garanteixen el manteniment d'aquest ocell.

Plantejament: A resultes dels seus estudis i les seves valoracions sobre les repercussions negatives en la guatlla maresa (*Crex crex*), la Comissió vol que es declari l'incompliment de la República d'Àustria envers l'article 6.3 i 4 de la Directiva 92/43/CEE del Consell, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres.

Resolució: Abans que el Tribunal de Justícia Europeu es pronunciés en la seva resolució, un Tribunal d'Àustria va anul·lar la decisió que recolzava el projecte, donant raons de vicis en el procediment. Posteriorment l'Estat Austríac va al·legar manca d'objecte en el recurs d'incompliment, per tal de defugir d'una sentència condemnatòria. No obstant, el Tribunal de Luxemburg va considerar que el desistiment

RECURS PREJUDICIAL:**Cas Bund Naturschutz in Bayern e.V. i altres contra Freistaat Bayern.****Sentència del 14 de setembre de 2006 (Referència TJCE 2006\250)**

Fets: L'Administració Alemanya vol construir una autopista en un espai inclòs en la llista d'interès comunitari. Els LICs es tramiten a la Comissió però encara no han estat aprovats. Es denuncia aquest fet i el Tribunal Nacional planteja la problemàtica al Tribunal Europeu.

Plantejament: La qüestió litigant plantejada és si en aquests espais s'ha d'aplicar el règim de protecció o bé si es renuncia a aquest per haver justificat l'Administració una urgent necessitat.

Resolució: El Tribunal Europeu exigeix que els Estats Membres no autoritzin intervencions que puguin alterar significativament les característiques ecològiques del espai referit. Els Estats membres tenen l'obligació d'imposar totes les mesures necessàries per evitar intervencions que puguin modificar les característiques ecològiques dels llocs inclosos en les llistes nacionals trameses a la Comissió.

"(...) Los lugares identificados por los Estados miembros deben reflejar la situación natural en la que se basaron las evaluaciones científicas relativas a los potenciales lugares de importancia comunitaria (...)"

"(...) El régimen de protección apropiada aplicable a los lugares incluidos en una lista nacional remitida a la Comisión, en virtud del artículo 4, apartado 1, de la Directiva, exige que los Estados miembros no autoricen intervenciones que puedan alterar significativamente las características ecológicas de tales"

RECURS D'INCOMPLIMENT:**Cas Comissió de les Comunitats Europees contra Portugal.
Sentència de 26 octubre de 2006. (Referència TJCE\2006\307)**

Fets: Portugal encarrega a una societat realitzar un projecte de traçat per construir una autopista. Aquest traçat travessa una zona d'especial protecció. A resultes de la normativa es realitza una avaluació de les repercussions sobre el medi ambient (avaluació ambiental). S'aprova el seu estudi d'impacte ambiental i conseqüentment s'autoritza el projecte. Arran d'una denúncia alertant dels perjudicis negatius, i per tant de les possibles greus conseqüències que podrien contravenir el projecte esmentat, la Comissió va requerir a l'Estat de Portugal. Exhaurint la via administrativa, s'interposa recurs sol·licitant al Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees l'incompliment per no haver fet traçats alternatius sense afectar l'espai protegit.

Plantejament: Segons la Comissió Europea, l'Estat de Portugal incompleix les obligacions en virtut de l'article 6. 4, de la Directiva 92/43/CEE del Consell, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres. A dits efectes, s'al·leguen conclusions negatives referides en l'avaluació d'impacte ambiental i l'existència de solucions alternatives a l'hora de dur a terme el traçat.

Resolució: El Tribunal de Justícia Europeu ratifica a la Comissió, atribuint a la República de Portugal l'incompliment de les obligacions requerides per l'execució d'un projecte d'autopista, amb motiu de les conseqüències ambientals negatives i la falta de demostració de solucions alternatives.

"(...) Sobre este particular, el Tribunal de Justicia ya ha declarado que la autorización del plan o proyecto en cuestión sólo puede concederse si las citadas autoridades se han cerciorado de que no producirá efectos perjudiciales para la integridad del lugar de que se trate. Así sucede cuando no existe ninguna duda razonable, desde un punto de vista científico, sobre la inexistencia de tales efectos (sentència Waddenvereniging y Vogelbeschermingsvereniging, antes citada, apartados 56 y 59)"

"(...) El hecho de que, después de su realización, el proyecto no haya producido tales efectos es irrelevante para dicha apreciación. En efecto, es en el momento de adopción de la decisión que autoriza la realización del proyecto cuando no debe subsistir ninguna duda razonable desde un punto de vista científico sobre la inexistencia de efectos perjudiciales para la integridad del lugar afectado (véanse, en este sentido, las sentencias de 29 de enero de 2004, Comisión/Austria, C-209/02, apartados 26 y 27, y Waddenvereniging y Vogelbeschermingsvereniging, antes citada, apartados 56 y 59)"

RECURS D'INCOMPLIMENT:**Cas Comissió de les Comunitats Europees contra Itàlia.****Sentència del 20 de setembre de 2007. (Referència TJCE\2007\240)**

Fets: Amb motiu d'uns campionats d'esquí, Itàlia inicia un projecte d'obres per adequar les infraestructures corresponents. Concretament una zona d'esquí, on les seves instal·lacions eren obsoletes i les obres necessàries. La no execució de les obres podria donar lloc a un lent, però inevitable, declivi econòmic. A dits efectes, és de vital interès recolzar la realització de la proposta de noves infraestructures i obrir noves pistes, pel seu valor social econòmic. Aquestes obres foren objecte d'un doble procediment d'autorització. L'Administració emet un dictamen favorable envers la compatibilitat mediambiental del Projecte. A més s'encarrega a l'Institut d'Investigació per l'Ecologia i l'Economia aplicada a les Regions Alpines (IREALP), l'elaboració d'un informe sobre avaluació de l'impacte ambiental del projecte i argumentar la seva viabilitat per poder agilitzar el procés d'obres.

Plantejament: La Comissió considera que la iniciació del projecte no ha estat sotmesa a una adient avaluació ni s'han tingut en compte les repercussions mediambientals. La Comissió denuncia que els informes duts a terme sobre la zona han estat insuficients. A dits efectes, segons la Comissió, no s'han respectat les actuacions que únicament permeten realitzar un projecte, encara que els resultats haguessin estat negatius, en determinats casos.

La Comissió denuncia que la República Italiana ha incomplert les obligacions en base als articles 6 apartats 2 a 4, i 7 de la Directiva 92/43/CEE, i de l'article 4 apartats 1 i 2, de la Directiva 79/409/CEE, relativa a la conservació de les aus silvestres.

Resolució: El Tribunal Europeu considera que la República Italiana ha incomplert la normativa comunitària envers l'article 6 apartat 2 a 4 i 7 de la Directiva 92/43/CEE. Els motius que tipifiquen les infraccions comunitàries es deriven de la manca de certesa en els estudis ambientals que acrediten la viabilitat de les espècies en l'espai protegit. Segons criteri arbitral del Tribunal, si existeix un mínim de dubte, el projecte pot ésser autoritzat. Conseqüentment, essent els estudis incerts, no es poden aplicar les mesures d'urgent necessitat per autoritzar el projecte.

"(...) Dicha evaluación debe entenderse de modo que las autoridades competentes puedan tener la certeza de que un plan o proyecto no producirá efectos perjudiciales para la integridad del lugar de que se trate, ya que, cuando haya incertidumbre sobre la inexistencia de tales efectos, deberán denegar la autorización solicitada (véanse, en este sentido, las sentencias antes citadas Waddenzee, apartados 56 y 57, y Castro Verde, apartado 20)".

"(...) Es preciso que no exista ninguna duda razonable desde un punto de vista científico, en el bien entendido de que estas autoridades deben apoyarse en los mejores conocimientos científicos en la materia (véanse las sentencias antes citadas Waddenzee, apartados 59 y 61, y Castro Verde, apartado 24)".

"(...) el artículo 6, apartado 4, de la Directiva 92/43 sólo resulta aplicable después de que se hayan analizado las repercusiones de un plan o de un proyecto de conformidad con el artículo 6, apartado 3, de esta Directiva. En efecto, la determinación de estas repercusiones constituye un requisito previo indispensable para la aplicación de dicho artículo 6, apartado 4, ya que, a falta de esta información, no cabe apreciar si se cumplen los requisitos para aplicar esta excepción".

PETICIÓ DAVANT DEL PARLAMENT EUROPEU:

Cas Adam Bedwoski contra Polònia (Referència Petició 612/2004)

El febrer de 2007, les autoritats poloneses van donar llum verda per iniciar les obres de la variant Augustow. La construcció d'aquesta carretera suposava travessar un important paratge natural a la Vall del riu Rospuda, essent designada com a Zona de Protecció Especial per a les Aus i també com a Lloc d'Importància Comunitària (LIC).

Davant d'aquesta situació, Adam Bedwoski va exercir el seu dret de petició al Parlament Europeu, demanant una protecció més rigorosa en els espais de Xarxa Natura 2000. Alhora, va denunciar els efectes negatius del nou projecte, incidint sobre la biodiversitat i vida natural de Polònia. A dits efectes, la comissió de peticions del Parlament Europeu va transmetre la petició a la Comissió Europea.

Immediatament, amb motiu del neguit per protegir les aus, la Comissió Europea va requerir l'assumpte davant al Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees, per tal d'evitar la continuació de les obres. A resultes d'això, aquestes van quedar interrompudes. Per influència de la pressió europea, el Ministeri de Medi Ambient polonès va estudiar a consciència traçats alternatius. Posteriorment va anunciar un nou traçat fora dels llocs de la "Xarxa Natura 2000", tenint en compte tot el que un nou projecte comporta; informes, estudis, viabilitat econòmica, estudis d'impacte ambiental, etcètera.

Una vegada que l'Estat de Polònia va "passar per l'adreçador", la Comissió va decidir suspendre el procediment judicial.

TJCE
Tribunal de Justícia
de les Comunitats Europees

Com hem anat veient en les diferents Sentències, la Justícia Europea preveu **una infracció de la normativa comunitària al·legant la manca de proves** que justifiquin, amb plena certesa, els efectes no perjudicials pels hàbitats de les aus:

“Habida cuenta del tenor de dichos dictámenes periciales y a falta de pruebas en sentido contrario, es preciso señalar que, en el momento de la adopción de la decisión de 14 de mayo de 1999, las autoridades austriacas carecían de fundamento para considerar que el proyecto de ampliación del campo de golf controvertido en el caso de autos, acompañado de las medidas previstas en dicha decisión, no podía perturbar de manera apreciable a la población de guiones de codornices existente en la ZPE del «Wörschacher Moos» y que no afectaría a la integridad